

9. konferenca ravnateljic in ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov
v Republiki Sloveniji- KAKOVOST V POGOJIH RAZLIČNOSTI

Ravnatelj in njegova vloga v vzgojno-izobraževalnem procesu

dr. Vinko Logaj, direktor
Zavod RS za šolstvo

Namen

- Predstaviti okoliščine, ki za doseganje pričakovane kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela zahtevajo večje aktivnosti na področju pedagoškega vodenja
- Izpostaviti in poudariti pomen določenih procesov na področju pedagoškega vodenja, ki v pogojih različnosti pripomorejo h kakovosti vzgojno-izobraževalnega procesa v vrtcih in šolah.
- Nakazati nekaj primerov podpore in podpornih gradiv Zavoda RS za šolstvo pri udejanjanju ciljev sodobne šole.
- Seznaniti ravnateljice in ravnatelje z načrtovanimi aktivnostmi Zavoda RS za šolstvo za vrtce in šole v šolskem letu 2023/24.

VPETOST V ŠOLSKI SISTEM V RS

VEČ KOT 700 VIZ-ov

VEČ KOT 30.000 STROKOVNIH DELAVCEV

VEČ KOT 350.000 OTROK, UČENCEV, DIJAKOV (cca.9000 oddelkov OŠ)

VEČ KOT 700.000 STARŠEV

VEČ KOT 760.000 OBROKOV HRANE DNEVNO

VEČ KOT 200 UN

...

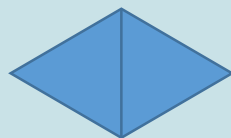

DRUŽBENI TRENDI

Prevlada neoliberalizma kot ene najbolj razširjenih ideologij 21. stoletja. Globalizacijski procesi.

Osredotočenost na:

- prosto izbiro,
- trg,
- konkurenco in
- posameznika.

Trg izključuje vpletanje države v gospodarstvo, utemeljuje svobodo posameznika in stremi k usposobitvi gospodarstva in posameznika za samostojno in neodvisno delovanje.

TEHNOLOŠKI RAZVOJ - TEHNOLOGIJA V ŠOLI IN POUK

DELEŽNIKI

POUČEVANJE

TEHNOLOGIJA

UČITELJI

UČENCI

Pretok
informacij,
način življenja,
vrednotni
sistem

1970

1980

1990

2000

2010

2020

30 LET

15 LET

10 LET

5 LET

?

TEHNOLOŠKI RAZVOJ - TEHNOLOGIJA V ŠOLI IN POUK

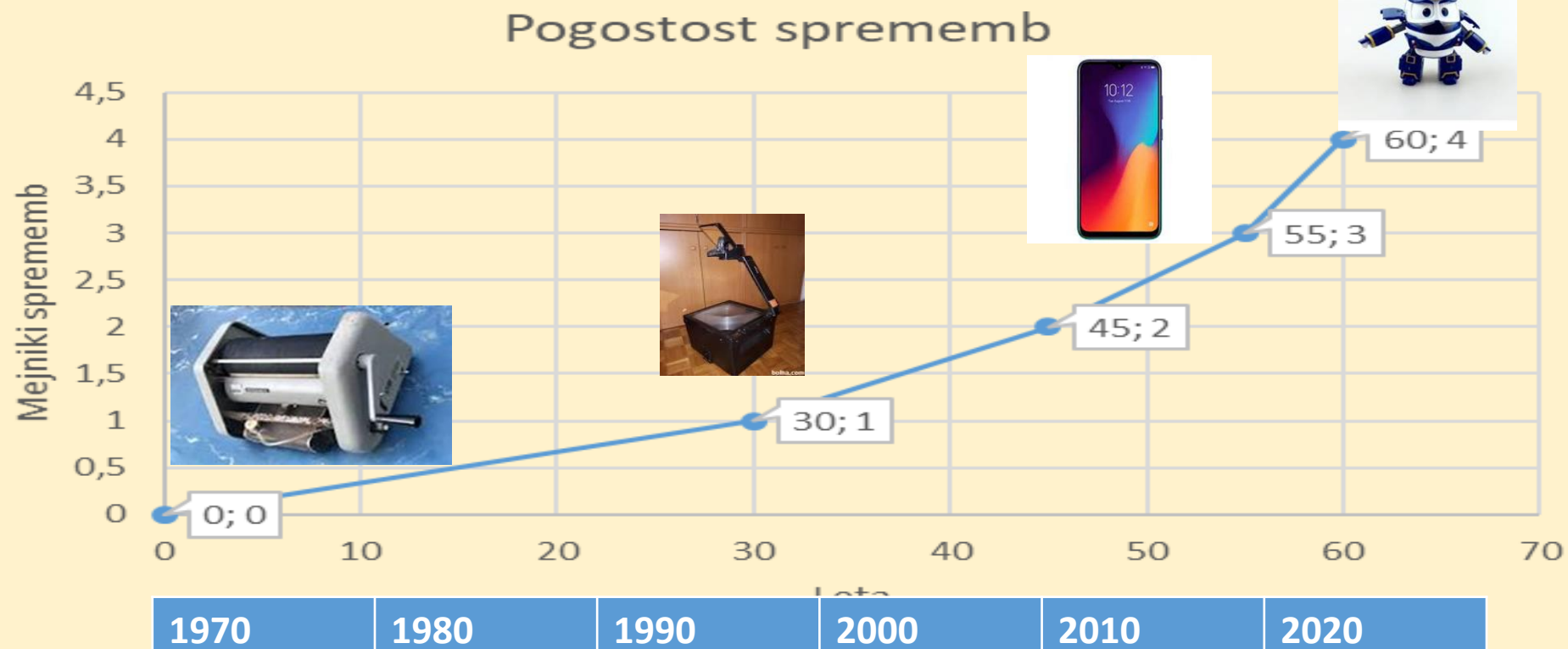
DELEŽNIKI

POUČEVANJE

TEHNOLOGIJA

UČITELJI

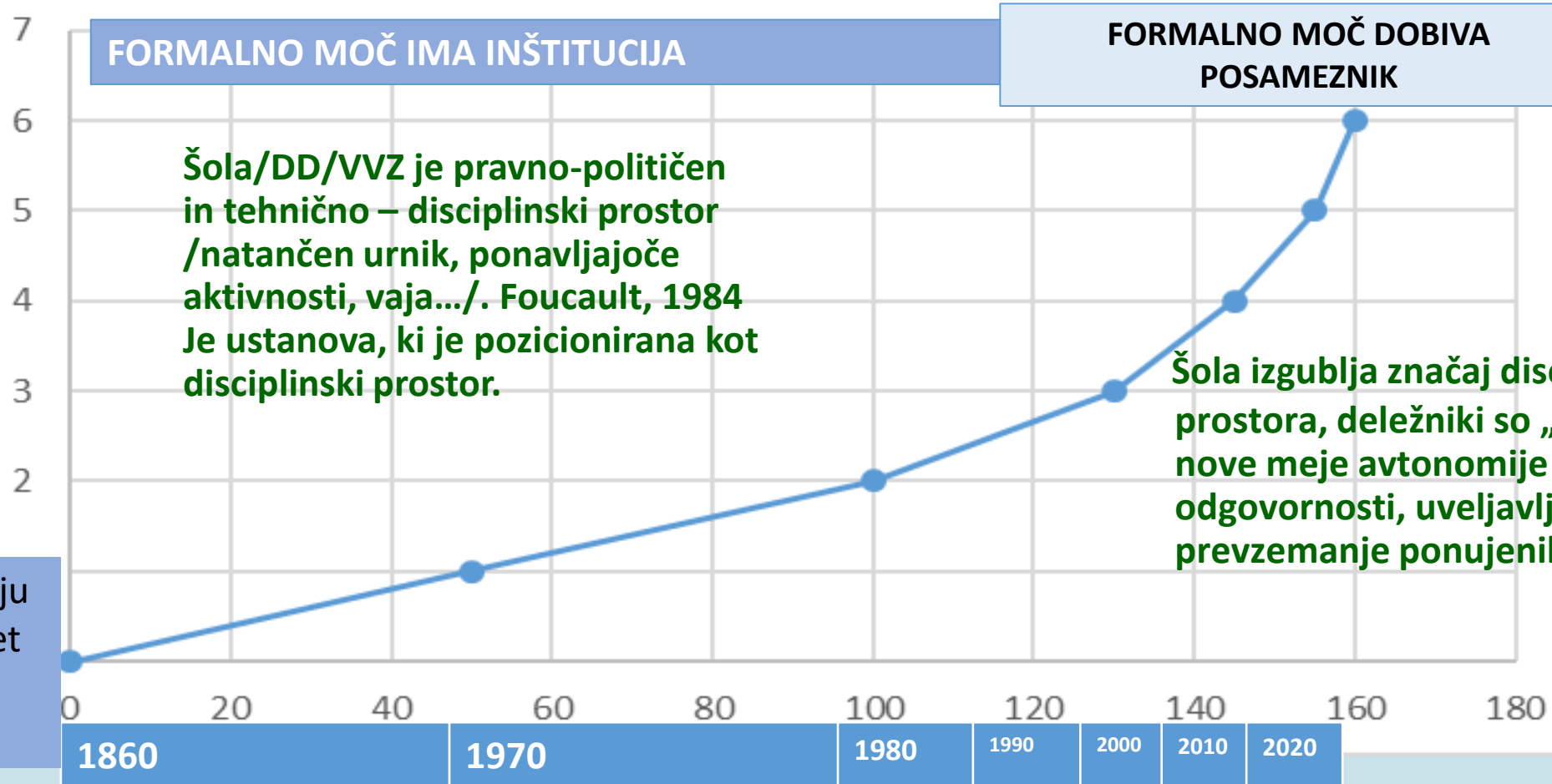
UČENCI

Pretok
informacij,
način
življenja,
vrednotni
sistem

VLOGA ŠOLE/VRTCA IN STROKOVNEGA OSEBJA

AVTONOMIJA IN ODGOVORNOST

80 let po patentiranju parnega stroja, 90 let po uvedbi splošne šolske obveznosti.

PRIHODNOST

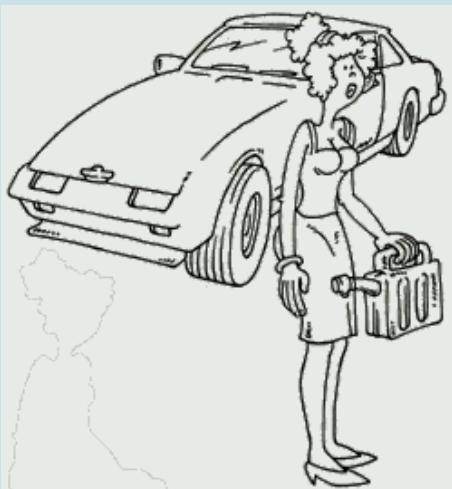
Napihnjena žaba ali vizionar?

NE

DA

JE RES OGROŽENA AVTONOMIJA? SE VEČA ODGOVORNOST?

V prometu voznik sodeluje povsem avtonomno. Njegova avtonomija pa je omejena s cestno prometnimi predpisi in zakonodajo ter povezana z odgovornostjo in etiko.

/ENIJE

Pravkar ste kupili sanjski avto z najrazličnejšimi pripomočki za udobno vožnjo in potovanje. Nimate pa goriva in se ne morete nikamor odpeljati. Brez goriva vam Porsche koristi veliko manj kot bi vam koristil navaden Jugo z gorivom.

Lahko imate odlično idejo, maksimalno »porihtano« šolo, projekte, ki prinašajo kup denarja v vašo šolo, vendar to ni dovolj. Potrebujete gorivo. Potrebujete prave ljudi. Ne najdražje, ne najbolj inteligentne, le prave za vašo šolo. Brez pravih ljudi je namreč vaša šola kot Porsche brez goriva: lep, sosedi vam ga bodo gotovo zavidali, vendar njegova uporabnost je skorajda na ničli.

Vloga države,

ministrstva, Zavoda RS za šolstvo...

Politike (politics)

Vir: Pop TV, 24ur, 22. 8. 2023

Vodilo:
Delovanje, s katerim
skupina ljudi odloča
v imenu drugih.

Kakovost

Politike (Policy)

"kaj", "kako", "če" in "kdaj"

Vodilo:
Preprečuje negativne učinke,
išče pozitivne koristi.

REFERENČNA MOČ

MOČ
(pravice,
rezultati,
odnosi, skrb
za učence,
dijake...)

DENAR
(oprema,
standard,
pravičnost,
enake
možnosti...)

Vloga države,

Politike (politics)

ministrstva, Zavoda RS za šolstvo...

Politike (Policy)

Pravičnost in enake možnosti, skrb za zdravje, dobro počutje, znanje, kompetence, vrednote...

Kakovost

- Konvencija o otrokovih pravicah
- Ustava RS
- Strategije
- Zakonodaja

MOČ
(prave,
rezultati,
odnosi, skrb
za učence,
dijake...)

DENAR
(oprema,
standard,
pravičnost,
enake
možnosti...)

- Paradigme (inkluzivna...)
- Pristopi (formativni pristop...)
- Pravila
- Podzakonski akti
- Učni načrti
- Koncepti (delo z nadarjenimi,
varno in spodbudno učno okolje...)
- Poskusi (preizkušanje novega
koncepta razširjenega programa...)
- Usposabljanja

Smernice in navodila za področje osnovnega šolstva

1. Dnevi dejavnosti (pdf, 47 KB)2. Interesne dejavnosti (pdf, 598 KB)3. Izvedbena navodila za izvajanje programa dvojezične osnovne šole (pdf, 603 KB)4. Izvedbena navodila za izvajanje programa dvojezične osnovne šole (prevod) (pdf, 798 KB)5. Knjižnična informacijska znanja (pdf, 173 KB)6. Koncept bolnišnični oddelki (pdf, 367 KB)7. Koncept dela – Šola v naravi (pdf, 57 KB)8. Koncept dela – Učne težave (pdf, 499 KB)9. Koncept usposabljanja za vožnjo kolesa in kolesarskega izpita (pdf, 453 KB)10. Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019-203011. Nacionalne smernice za razvoj kulturno-umetnostne vzgoje v vzgoji in izobraževanju, 2009 (pdf, 53 KB)12. Načrt/usmeritve za dopolnilni pouk maternih jezikov in kultur za pripadnike drugih jezikovnih in kulturnih skupnosti v Sloveniji, Dragica Motik, Melita Steiner, Ljubljana, marec 2012 (pdf, 158 KB)13. Navodila – Primanjkljaji na posameznih področjih učenja (pdf, 293 KB)	14. Odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci (pdf, 69 KB)15. Priporočila za ukrepanje v osnovnih šolah ob nujnih stanjih in nenadno nastalih bolezenskih znakih (pdf, 1,3 MB)16. Programske smernice za delo oddelčnega učiteljskega zbora in oddelčne skupnosti (pdf, 138 KB)17. Programske smernice za svetovalno službo v osnovni šoli (pdf, 154 KB)18. Protokol ob zaznavi in obravnavi medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih19. Razširjeni program – Pevski zbor (pdf, 737 KB)20. Razširjeni program – Podaljšano bivanje in različne oblike varstva (pdf, 1,7 MB)21. Smernice za kulturno – umetnostno vzgojo (pdf, 391 KB)22. Smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih (pdf, 345 KB)23. Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (pdf, 4,5 MB)24. Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole (pdf, 621 KB)25. Strategija kulture vedenja in vzgoja za varno mobilnost do leta 2020 (pdf, 404 KB)26. Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji 2021–2030

KAKOVOST IN VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI PROCES

- Storitve v vrtcu, šoli predstavljajo proces – vzgojno-izobraževalni proces in ne proizvoda, ki ga lahko vidimo, otipamo, čutimo in začutimo, okusimo.
- Pomembno je: Zanesljivost storitve- izvajanja vzgojno-izobraževalnega procesa (izvedemo kar obljubimo), oprijemljivost (osebje, prostori...), odzivnost (pripravljenost na pomoč, hitrost...), zaupanje (znanje in vljudnost...), empatija (sočustvovanje in individualna pozornost).
- Ključno vlogo pri ocenjevanju dela vrtca, šole imajo starši, otroci, učenci in dijaki, saj ocenjujejo kakovost izvajanja procesa tako, da primerjajo svoje želje in pričakovanja s tem, kar so prejeli in zaznali. Pomeni, da morajo zaposleni znati reševati probleme, znati poiskati in zbrati informacije o potrebah in željah staršev, otrok, učencev in dijakov.
- Različna merjenja na področju doseganja standardov znanja omogočajo informacijo na ravni posameznika in inštitucije (NPZ, matura...)

KOMUNIKACIJA

Večji del naše stvarnosti obstaja samo v jeziku oziroma jo ustvarjamo in vzpostavljamo s komuniciranjem. (Ule, 2009)

Ljudje s svojim vedenjem, govorjenjem in telesnim izražanjem, nenehno nekaj **sporočamo**. Ena ključnih karakteristik **dobrih medosebnih odnosov** je **komunikacija**.

Človeški možgani delujejo zelo hitro, **imamo več kot 50.000 misli na dan**. Človeška glava je nenehno polna misli. To, kar sporočimo osebam na drugi strani, je na koncu zelo majhen delček vseh misli.

RAVNATELJ IN NJEGOVA VLOGA

Var. 1:
PASIVNI:
Ima VISOKE NAČRTE, nima
DENARJA.

„NE MOREM. ČAKAM NA
USTANOVITELJA.“
IMA ZUNANJEGA „KRIVCA“

Var. 2:
AKTIVNI:
Imam VISOKE NAČRTE.

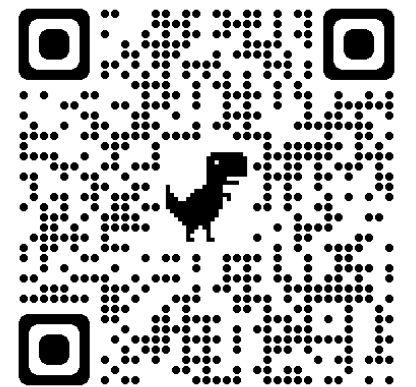
REZULTAT

IŠČE VIRE, SE DOGOVARJA, SE
POVEZUJE, LOBIRA,
OPTIMIZIRA PROCESSE, IŠČE
STROŠKOVNO UČINKOVITOST,
URESNIČUJE VIZIJO....
(Projekti, ponujena
usposabljanja, razvojne
naloge...

PODPORA ZRSŠ V Š.L. 2023/2024

- Portal „Kako“ – delavnice za kolektiv na področju pedagoškega vodenja
- Usposabljanja – seminarji in konference
- Poskus (Preizkušanje koncepta dela z nadarjenimi)
- Projekti (mednarodni in ESS; 30.8.2023 – konferenca Digdaktika)
- Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj (predvidoma 200 novih VIZ-ov)
- Svetovalne storitve za kolektive
- Varno in spodbudno učno okolje (gradiva in seminarji)
- Skrb za vrednote (krepitev integritete posameznika in inštitucije)
- Programi Šole za ravnatelje
- Podporna gradiva za učitelje

Model preoblikovanja organizacije v osmih korakih

1. Ustvariti občutek nujnosti
2. Oblikovati močno koalicijo
3. Oblikovati vizijo
4. Komunicirati vizijo
5. Opogumiti in spodbujati druge k uresničitvi zastavljene vizije
6. Oblikovati kratkoročne zmage
7. Utrjevati napredek in izboljšave ter nadaljevati z uvajanjem še več sprememb
8. Institucionalizirati nove pristope

Povzeto po Kotter.John, P. 2012; *Leading change*. Harvard Business Review Press

